

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 7.8.2012
COM(2012) 448 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

**om gennemførelse af Rådets forordning (EØF) nr. 259/93 af 1. februar 1993 om
overvågning af og kontrol med overførsel af affald inden for, til og fra Det Europæiske
Fællesskab samt om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF)
nr. 1013/2006 af 14. juni 2006 om overførsel af affald**

**Frembringelse, behandling og grænseoverskridende overførsel af farligt affald og andet
affald i EU-medlemsstaterne, 2007-2009**

{SWD(2012) 244 final}

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

**om gennemførelse af Rådets forordning (EØF) nr. 259/93 af 1. februar 1993 om
overvågning af og kontrol med overførsel af affald inden for, til og fra Det Europæiske
Fællesskab samt om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF)
nr. 1013/2006 af 14. juni 2006 om overførsel af affald**

**Frembringelse, behandling og grænseoverskridende overførsel af farligt affald og andet
affald i EU-medlemsstaterne, 2007-2009**

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning	3
2.	Rapportering fra medlemsstaterne	4
3.	Frembringelse af farligt affald	5
4.	Overførsler af affald fra medlemsstater	6
5.	Overførsel af affald til medlemsstater.....	7
6.	Ulovlige overførsler, inspektioner og håndhævelsesforanstaltninger.....	8
7.	Generelle konklusioner vedrørende implementeringen	9
8.	Næste skridt.....	10

UDVIKLINGEN I FREMBRINGELSE, BEHANDLING OG OVERFØRSEL AF FARLIGT AFFALD OG ANDET AFFALD I EU-MEDLEMSSTATERNE 2007-2009

1. INDLEDNING

Grænseoverskridende overførsel af farligt affald og bortskaffelsen heraf reguleres af Basel-konventionen af 22. marts 1989, som Den Europæiske Union (EU) er part i.

EU har indført et system for overvågning af og kontrol med overførsler af affald inden for sine grænser sammen med de lande i Den Europæiske Frihandelssammenslutning (EFTA), Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD) og andre tredjelande, som er parter i konventionen. Forordning (EF) nr. 1013/2006 om overførsel af affald¹ gennemfører konventionen i EU-retten.

Hvert kalenderår indsender medlemsstaterne en rapport til konventionens sekretariat vedrørende det foregående kalenderår, hvori gennemgås lovbestemmelser, gennemførelse og miljøbeskyttelsesforanstaltninger. Rapporten sendes også til Kommissionen sammen med supplerende oplysninger i form af et spørgeskema². Hvert tredje år udarbejder Kommissionen en rapport på grundlag af rapporterne fra medlemsstaterne³. Heri gennemgås overførselsrestriktioner, overvågning, foranstaltninger mod ulovlige overførsler og finansiel dækning.

Kommissionens første rapport dækkede årene 1997-2000 og blev offentliggjort i 2006⁴. Den anden rapport dækkede årene 2001-2006 og blev udsendt i 2009⁵. Dette er den tredje gennemførelsesrapport, og den dækker årene 2007-2009. Detaljerede oplysninger om medlemsstaternes svar på både Basel- og Kommissionsspørgeskemaet for årene 2007 til 2009 findes i afsnit B og E i Kommissionens arbejdsdokument, der ledsager denne rapport. Kvantitative data om frembringelse, behandling og overførsel af affald er sammenfattet i tabellerne og figurerne i afsnit A i arbejdsdokumentet.

Det bør bemærkes, at Basel-konventionen anvender udtrykkene "import" og "eksport" for enhver overførsel til og fra et land, der er part i konventionen. I EU-lovgivningen anvendes disse udtryk udelukkende for overførsler ind og ud af EU som helhed. Af klarhedshensyn optræder disse udtryk i denne rapport imidlertid i anførselstegn, og de anvendes undertiden om overførsel af affald generelt. I arbejdsdokumentet forekommer begge udtryk i den betydning, hvori de anvendes i Basel-konventionen.

I henhold til artikel 60, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1013/2006 skal Kommissionen inden for fem år efter den 12. juli 2007 undersøge gennemførelsen af artikel 12, stk. 1, litra c) (indsigelser mod planlagte overførsler af affald bestemt til nyttiggørelse, der ikke er i overensstemmelse med afsendelseslandets nationale lovgivning), herunder dens virkning på

¹ EUT L 190 af 12.7.2006, s.1.

² Beslutning 1999/412/EF (EFT L 156 af 23.6.1999, s. 37) og artikel 51, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1013/2006.

³ Artikel 41 i forordning (EØF) nr. 259/93 og artikel 51 i forordning (EF) nr. 1013/2006.

⁴ Kommissionens rapport SEK(2006) 1053 af 1.8.2006.

⁵ Kommissionens rapport SEK(2009) 811 af 24.6.2009.

miljøbeskyttelsen og det indre markeds funktion. Som forberedelse til denne gennemgang anmodede Kommissionen i 2010 medlemsstaterne om oplysninger vedrørende anvendelsen af artikel 12, stk. 1, litra c). Bortset fra tre mindre tilfælde, hvor anvendelsen af bestemmelsen ikke var klart relevant, svarede de fleste af medlemsstaterne, at de ikke havde gjort brug af denne bestemmelse.

Derfor har artikel 12, stk. 1, litra c), ikke hidtil har haft nogen virkning på miljøbeskyttelsen og det indre markeds funktion. Kommissionen vil fortsat overvåge anvendelsen af denne bestemmelse og kan træffe passende foranstaltninger som led i en fremtidig gennemgang af forordningen.

2. RAPPORTERING FRA MEDLEMSSTATERNE

På det tidspunkt, hvor denne rapport blev udarbejdet, havde de fleste medlemsstater besvaret både Basel- og Kommissionsspørgeskemaet for årene 2007-2009. Selv om alle 2009-rapporterne skulle have været indsendt til Kommissionen senest den 31. december 2010, blev der givet en ekstra frist. Fristen for analysen af de kvantitative data i Basel-rapporterne var den 15. juli 2011. Af administrative årsager blev Basel-rapporterne fra Grækenland (2009), Cypern (2008 og 2009) og Malta (2007) forelagt efter fristen og kunne derfor ikke tages i betragtning. Fristen for indsættelse af medlemsstaternes svar i afsnit B og E i Kommissionens arbejdsdokument var den 30. november 2011. På det tidspunkt havde Tjekkiet ikke indsendt Kommissionens spørgeskema for 2008, og Nederlandene havde ikke gjort det for 2009. For Frankrigs vedkommende manglede alle rapporter for årene 2007-2009. Skema 1 i arbejdsdokumentet indeholder et resumé af de manglende data. Skønt der endnu ikke er blevet indledt overtrædelsesprocedurer, har Kommissionen lanceret EU-Pilot anmodninger med henblik på at undersøge sagerne vedrørende de manglende rapporter.

De centrale administrative data og oplysninger om relevante nationale bestemmelser var generelt komplette og nøjagtige. De fleste medlemsstater rapporterede udførligt om foranstaltninger til forebyggelse af affaldsdannelse. Foranstaltninger til mindske af affaldsoverførsel blev indberettet mindre hyppigt. Oplysninger om virkningerne af frembringelse, transport og bortskaffelse af farligt affald og andet affald på menneskers sundhed og miljøet var mindre omfattende og i flere tilfælde ikke disponible.

Med hensyn til oplysninger om ulovlige overførsler rapporterede nogle medlemsstater om et stort antal tilfælde, mens andre kun rapporterede om nogle få eller slet ingen. Der var få rapporter om bortskaffelser, der ikke foregik som planlagt, og ingen af medlemsstaterne rapporterede om uheld under grænseoverskridende transport og bortskaffelse af farligt affald og andet affald.

En sammenligning af den samlede mængde affald, der blev overført mellem medlemsstater viste, at der var uoverensstemmelser mellem de mængder, som forskellige medlemsstater rapporterede om vedrørende samme overførsler, som burde være identiske. For farligt affald er den samlede "eksport" mellem medlemsstaterne højere end den samlede "import" (i f.eks. 2009 var forskellen 27 %). For alt andet anmeldt affald er den samlede "import" højere end "eksporten" (i f.eks. 2009 var forskellen 36 %). Kommissionen agter sammen med medlemsstaterne at forbedre kvaliteten af de indberettede data.

3. FREMBRINGELSE AF FARLIGT AFFALD

Basel-konventionens spørgeskema opfordrer alle lande til at give oplysninger om den samlede mængde farligt affald og "andet affald", der frembringes. "Andet affald" i denne forbindelse betyder affald fra husholdninger og restprodukter fra forbrænding af husholdningsaffald, der er to kategorier af affald, der kræver særlig opmærksomhed, og som er omfattet af samme type kontrol som farligt affald i henhold til Basel-konventionen (indgang Y46 og Y47). Farligt affald defineres i henhold til en liste med affaldsstrømme og/eller bestanddele (indgang Y1-18 og Y19-45) og bestemte farlige egenskaber. Hvis affald imidlertid betragtes som farligt i den nationale lovgivning, falder det ind under samme definition med henblik på konventionen.

På det tidspunkt, hvor denne rapport blev udarbejdet, var oplysningerne for året 2009 om den samlede frembringelse af farligt affald stadig ufuldstændige. I alt 11 lande havde ikke indberettet data for 2009 om den samlede frembringelse af farligt affald. Der manglede fire værdier for 2008 (Cypern, Frankrig, Italien og Spanien) og tre for 2007 (Frankrig, Italien, Sverige). For at udfylde hullerne i oplysningerne blev der foretaget et skøn på grundlag af data fra foregående år.

I 2009 blev der frembragt omkring 77 mio. tons farligt affald i EU-27⁶, heraf omkring 58 mio. tons i EU-15⁷. Fra 2000 til 2008 voksede den samlede mængde farlige affald, der blev frembragt i EU-27, med 46 %. I samme periode voksede mængden af farligt affald, der blev frembragt i EU-15, med 57 %. Mængderne af farligt affald, der blev frembragt i 2009, var en smule lavere end i 2008 (8 % for både EU-27 og EU-15). I 2009 blev der frembragt i alt 154 kg farligt affald pr. indbygger i EU som helhed (EU-27), mens tallet var lidt højere i EU-12⁸, nemlig i gennemsnit 186 kg pr. år. De konstaterede udsving i mængden af frembragt farligt affald i EU kunne hænge sammen med udsving i den økonomiske aktivitet i samme periode.

Med omkring 19 mio. tons årligt frembragte Tyskland de største mængder farligt affald i perioden 2007-2009 efterfulgt af Italien⁹, Estland¹⁰, Frankrig, Det Forenede Kongerige og Polen. I Det Forenede Kongerige faldt mængden af farligt affald betydeligt i 2009. Mængderne i Polen steg betydeligt mellem 2007 og 2008.

Med hensyn til mængden af farligt affald frembragt pr. indbygger var tallene de højeste i Estland, Finland, Nederlandene, Sverige, Portugal og Tyskland for perioden 2007-2009. De laveste mængder pr. indbygger blev registreret i Letland, Rumænien, Litauen og Grækenland.

Y-koderne for affald i henhold til Basel-konventionen blev anvendt meget forskelligt af medlemsstaterne. Flere af medlemsstaterne indberettede ingen nærmere oplysninger om frembringelsen af farligt affald med Y-koder. Nogle medlemsstater rapporterede udelukkende om husholdningsaffald (Y46) og restprodukter fra forbrænding af husholdningsaffald (Y47).

⁶ Alle nuværende EU-medlemsstater.

⁷ Lande, som havde tiltrådt Den Europæiske Union forud for 2004.

⁸ Lande, der tiltrådte Den Europæiske Union i 2004 eller 2007.

⁹ Værdierne for Italien og Frankrig er baseret på skøn.

¹⁰ Tallene fra Estland omfatter olieskiferaffald, som udgør mere end 95 % af den samlede mængde.

4. OVERFØRSLER AF AFFALD FRA MEDLEMSSTATER

Alle medlemsstater med undtagelse af Cypern, Frankrig, Grækenland og Malta har indsendt oplysninger om udgående overførsler ("eksport" i Basel-konventionen) af anmeldte affald, der dækker alle tre år fra 2007 til 2009.

I 2009 udgjorde den samlede mængde anmeldt affald overført fra EU's medlemsstater (EU-27) ca. 11,4 mio. tons, hvoraf ca. 7,2 mio. tons var farligt affald. EU-12's andel af den samlede overførsel af anmeldt affald var kun omkring 2 %, og den tilsvarende andel for farligt affald alene var omkring 3 %.

Overførslerne af anmeldt affald fra medlemsstater er steget støt. Fra 2001 til 2009 steg mængden af alt anmeldt affald, der blev overført fra medlemsstater, med 80 %. For overførsler af farligt affald alene konstateres der en stigende tendens indtil 2007. Fra 2001 til 2007 steg mængden af farligt affald, der blev overført fra medlemsstater, med 150 %. Siden 2007 er mængden af farligt affald, der er blevet overført fra medlemsstater, faldet en anelse (med 9 % fra 2007 til 2009).

I perioden 2007-2009 var den største "eksportør" af farligt affald Nederlandene (med 2,8 mio. ton i 2009) efterfulgt af Italien, Belgien, Frankrig og Irland. Mens overførsler af farligt affald fra Nederlandene faldt med 14 % fra 2006 til 2009, rapporterede Italien om en stigning på 64 % i samme periode. Hvad angår udgående overførsler af farligt affald i kg pr. indbygger, var de førende medlemsstater i perioden 2007-2009 Nederlandene og Luxembourg efterfulgt af Irland og Belgien.

I årene 2007-2009 var det også fra Nederlandene, at der blev overført den største samlede mængde anmeldt affald (ca. 3 mio. tons i 2009). Herefter kom Italien, Tyskland, Østrig og Belgien. Hvad angår udgående overførsler af alt anmeldt affald i kg pr. indbygger, var de førende medlemsstater Luxembourg, Nederlandene, Østrig, Irland og Belgien.

I 2009 blev over 90 % af EU's farlige affald behandlet i oprindelseslandet. Lande med en "eksport" på over 40 % var Luxembourg, Slovenien, Irland, Nederlandene, Belgien og Danmark.

Gruppen "Y1-Y18" er den største affaldskategori og repræsenterede ca. 38 % af den samlede mængde af alt anmeldt affald, der blev overført fra EU-27 i 2009. Kategorien "Y19-Y45" udgjorde ca. 13 %, og kategorien andet affald (Y46-Y47) (dvs. blandet husholdningsaffald og restprodukter fra forbrænding) udgjorde ca. 10 %. Mindre mængder (ca. 1 %) blev klassificeret i en blanding af kategorierne Y1-Y45. Ca. 35 % af overførslerne blev klassificeret i henhold til enten en national klassifikation eller en EU-klassifikation. Disse statistikker er ens for årene 2007 og 2008.

I 2009 blev kun 3 % affald overført uden klassifikation. I de foregående år (2005-2008) varierede denne andel mellem 7 % og 14 %. I perioden 2007-2009 var de medlemsstater, der overførte de største mængder affald uden klassifikation, Tyskland, Frankrig, Sverige, Danmark, Det Forenede Kongerige og Irland. En blanding af Y-koder blev kun anvendt i sjældne tilfælde og i små mængder. I 2008 og 2009 blev der overført store mængder (0,6 mio. tons i 2008 og 1,8 mio. tons i 2009) ikke-farligt affald fra Østrig med en anmeldelse. Danmark, Frankrig, Slovenien og Italien rapporterede om udgående overførsler af affald, der var klassificeret som "farligt, opdelt efter land".

Størstedelen af det farlige affald, der blev overført fra medlemsstaterne¹¹, blev behandlet med henblik på nyttiggørelse. I perioden 2007-2009 lå nyttiggørelsesandelen på mellem 72 % og 77 % for affald, der var blevet overført fra henholdsvis EU-15 og EU-27. Nyttiggørelsesprocenten for affald, der blev overført fra EU-12, var endnu højere og lå på mellem 85 % og 89 % i perioden 2007-2009.

I 2009 stammede over 40 % af det farlige affald, der blev overført fra EU-27 til nyttiggørelse, fra Nederlandene. Andre medlemsstater, der overførte en stor procentdel og store samlede mængder af farligt affald, var Frankrig, Belgien, Det Forenede Kongerige og Italien.

I 2009 overførte Grækenland, Bulgarien, Cypern, Italien og Rumænien overvejende farligt affald til bortskaffelse. De største mængder farligt affald, der blev overført med henblik på bortskaffelse, kom fra Italien og Nederlandene.

Langt størstedelen af alle anmeldte udgående overførsler af affald i perioden 2007-2009 gik til andre EU-medlemsstater. 99 % af alt det anmeldte affald, der blev overført fra EU-27, var bestemt til EU-27 og EFTA-lande, og over 87 % forblev inden for EU-15. Selv om størstedelen af det affald, der blev overført fra EU-12, gik til andre EU-medlemsstater, var der også en ikke ubetydelig del, der gik til lande uden for OECD (7 % i 2009, 11 % i 2008, men 0 % i 2007). 99 % af det farlige affald, der blev overført fra medlemsstater (EU-27), var bestemt til EU-27 og EFTA-lande, og over 95 % forblev i EU-15.

5. OVERFØRSEL AF AFFALD TIL MEDLEMSSTATER

Dette afsnit er baseret på rapporter fra 20 medlemsstater. Der er ikke modtaget oplysninger fra Cypern, Frankrig, Grækenland, Irland, Malta, Portugal og Rumænien vedrørende perioden 2007-2009.

I 2009 udgjorde den samlede mængde anmeldt affald, der blev overført til EU-medlemsstaterne, omkring 12,4 mio. tons, hvoraf ca. 6,7 mio. tons var farligt affald. Med hensyn til udviklingen i mængden af farligt affald, der blev overført til medlemsstater, kan der konstateres en stærkt stigende tendens frem til 2007. Fra 2001 til 2007 voksede mængden af farligt affald, der blev overført til medlemsstater, med 147 %. De fleste af disse overførsler bestod af overførsler inden for EU, og den konstaterede stigning skyldtes sandsynligvis, at der i visse medlemsstater findes avancerede anlæg til behandling af farligt affald, mens andre medlemsstater mangler sådanne anlæg.

I 2008 faldt mængden af farligt affald, der blev overført til medlemsstater, men den steg igen i 2009. Mængden for 2009 er lavere end mængden for 2007, men højere end mængden for 2006. Denne generelle udvikling er identisk for alt anmeldt affald. Mellem 2001 og 2007 voksede mængderne af alt anmeldt affald, der blev overført til medlemsstater, med 72 %.

I perioden 2007-2009 var den største "importør" af farligt affald Tyskland (med 2,7 mio. t i 2009) efterfulgt af Nederlandene, Belgien, Italien, Frankrig og Sverige. Tyskland indtager også en klar førerposition, når det gælder den samlede mængde farligt affald og andet anmeldt affald, der overføres til EU-medlemsstater (med 7,6 ton i 2009). Andre medlemsstater, der "importerede" store samlede mængder af farligt affald og andet anmeldt affald i perioden

¹¹ Udtrykket "affald overført fra" medlemsstater omfatter overførsler inden for EU. Langt hovedparten af det affald, der overføres over grænser, forbliver inden for EU.

2007-2009, var Italien, Nederlandene, Belgien, Sverige og Frankrig. Som det er tilfældet i forbindelse med udgående overførsler, spiller EU-12 en mindre rolle. Andelen af farligt affald og andet anmeldt affald, der blev overført til EU-12, udgjorde kun omkring 2 %. Hvad angår indgående overførsler af affald i kg pr. indbygger, var de førende medlemsstater i perioden 2007-2009 Belgien, Nederlandene, Sverige og Tyskland, og det både for farligt affald og for alt anmeldt affald.

Som for udgående overførsler af affald repræsenterer gruppen "Y1-Y18" den største affaldskategori med ca. 29 % af den samlede mængde anmeldt affald, der blev overført til EU-27-medlemsstater i 2009. Kategorien "Y19-Y45" tegnede sig for en andel på ca. 12 %, og kategorien andet affald (Y46-Y47) tegnede sig for ca. 5 % for EU-27 i 2009. Denne fordeling er meget ensartet for alle referenceårene 2007-2009.

I 2006 var kategorien "ikke klassificeret" affald stadig dominerende i klassificeringen af affaldstyper, idet den udgjorde 36 % af alle overførsler til EU. I 2007 udgjorde "ikke klassificeret" affald 22 % og i 2009 kun 13 %. I 2009 blev affald uden specifikation overført til Tyskland, Sverige, Frankrig og Det Forenede Kongerige. Der blev overført store mængder affald (3,2 mio. i 2009) til Tyskland med klassifikationen "EU-WSR eller nationalt ikke-farligt affald". For 2009 og for 2008 rapporterede Østrig om "import" af ikke-farligt affald med en anmeldelse (omkring 142 000 tons i 2009 og 96 000 tons i 2008). For 2007 og 2009, rapporterede Italien om en stor "import" af affald klassificeret som "farligt, opdelt efter land" (omkring 295 000 tons i 2007 og 705 000 tons i 2009).

Størstedelen af det affald, der blev overført til medlemsstaterne, blev behandlet med henblik på nyttiggørelse. I de seneste år er nyttiggørelsesandelen imidlertid faldet. Mens 84 % af det affald, der blev overført til EU-27 i 2004, blev behandlet med henblik på nyttiggørelse, udgjorde nyttiggørelsesandelen 70 % i 2009. Tendensen er den samme for EU-15 alene.

Med hensyn til forholdet mellem nyttiggørelse og bortskaffelse er der betydelige forskelle medlemsstaterne imellem. I 2008 og 2009 blev mere end det 40 % af affald, der blev overført til følgende medlemsstater, behandlet med henblik på bortskaffelse: Østrig, Danmark, Tyskland og Spanien. I 2009 var det Tyskland (1,5 mio. tons), Nederlandene (135 000 tons) og Frankrig (102 000 tons) der rapporterede om de største mængder affald "importeret" med henblik på bortskaffelse.

Størstedelen af det farlige affald og andet anmeldt affald, der blev overført til medlemsstater i perioden 2007-2009, kom fra andre medlemsstater. Over 97 % af alt anmeldt affald, der blev overført til medlemsstater, kom fra andre medlemsstater eller fra EFTA-lande, og over 84 % kom fra EU-15. For farligt affald alene kom over 96 % fra andre medlemsstater eller EFTA-lande, og over 80 % kom fra EU-15. Andelen af affald fra lande uden for OECD var minimal, både for farligt affald og for alt anmeldt affald.

6. ULOVLIGE OVERFØRSLER, INSPEKTIONER OG HÅNDHÆVELSESFORANSTALTNINGER

De fleste medlemsstater erklærede, at der havde været tilfælde af ulovlig overførsel af affald i perioden 2007-2009. Mens nogle medlemsstater rapporterede om et stort antal sager, rapporterede andre kun om få eller slet ingen sager. Følgende lande rapporterede om det største antal: Tyskland, Nederlandene, Belgien, Det Forenede Kongerige og Østrig (de tegnede sig for over 70 % af de rapporterede sager i perioden 2007-2009).

For 2009 rapporterede medlemsstaterne om ca. 400 sager om ulovlig overførsel af affald, hvoraf nogle sandsynligvis blev rapporteret to gange, nemlig af både bestemmelseslandet og afsendelseslandet. For 2009 var omkring halvdelen af de ulovlige overførsler, som medlemsstaterne rapporterede om, overførsler mellem medlemsstater, mens den anden halvdel drejede sig om overførsler til eller fra EU. Man skal dog være opmærksom på, at det samlede antal ulovlige overførsler er betydeligt højere end det antal, hvorom der rapporteres officielt. Det kan f.eks. nævnes, at efter rapporteringsperioden (2007-2009) viste de fælles håndhævelsesforanstaltninger inden for rammerne af IMPEL-TFS, at over 20 % af alle overførsler indeholdende affald i EU ikke overholdt forordning (EF) nr. 1013/2006¹².

De mest almindelige årsager til, at overførslerne var ulovlige, var, at overførslerne af affald blev gennemført uden anmeldelse til de relevante kompetente myndigheder eller i strid med et forbud mod overførsler i henhold til forordning (EF) nr. 1013/2006. Den typiske respons bestod i returnering af affaldet til oprindelseslandet og bødepålæggelse.

De foranstaltninger, der blev truffet af medlemsstaterne med henblik på at afsløre ulovlige overførsler, omfattede regelmæssig grænsekontrol og overvågning af anlæg, hvor der frembringes og/eller behandles affald, stikprøvekontrol af grænseoverskridende overførsler og af anlæg, hvor der frembringes og/eller behandles affald og stikprøvekontrol på landeveje. De fleste medlemsstater afgav også detaljerede oplysninger om antallet af kontroller af overførsler af affald eller af den dermed forbundne nyttiggørelse eller bortskaffelse samt om antallet af ulovlige overførsler, der blev afsløret som følge af denne kontrol. Antallet af kontroller og stikprøver i EU varierer meget blandt medlemsstaterne. I 2009 stod Polen for den bedste stikprøvekontrolpraksis med ca. 40 stikprøver for hver 1 000 tons farligt affald, der blev overført til eller fra landet. For de fleste medlemsstater er dette tal mindst ti gange lavere.

7. GENERELLE KONKLUSIONER VEDRØRENDE IMPLEMENTERINGEN

Rapportering

For perioden 2007-2009 lå svarprocenten for både Basel- og Kommissionsspørgeskemaet på næsten 100 %. Men de fleste medlemsstater indsendte ikke deres rapporter til tiden. Nogle Baselrapporter blev modtaget efter fristens udløb den 15. juli 2011 og kunne derfor ikke tages med i analysen af de kvantitative data. Generelt indsendte medlemsstaterne tilstrækkelige oplysninger om overførsel af affald og om relevante administrative anliggender, nationale bestemmelser og politikker.

Datakvalitet

Ofte afviger de data, der indberettes af afsendelseslandet, fra de data, der indberettes af bestemmelseslandet. I 2009 var den indberettede "eksport" af farligt affald mellem EU-medlemsstater ca. 27 % højere end den indberettede "import". Samme år var forskellen mellem den indberettede "eksport" og "import" af andet anmeldt affald mellem EU-medlemsstater på omkring 36 %, men "importen" var større end "eksporten".

Klassificering af affald

¹² En mere detaljeret rapport kan ses på følgende netsted: <http://impel.eu/projects/enforcement-actions-ii>.

Manglen på egnede Baselkoder for bestemte typer farligt affald vanskeliggør ofte en gennemsigtig rapportering. Situationen er dog blevet bedre, for nu kan landene benytte koderne i den europæiske affaldsliste¹³. For at harmonisere rapporteringen opfordres medlemsstaterne kraftigt til også at medtage affaldslistens koder i deres rapporter. Desuden vil en konsekvent brug af affaldslistens koder bidrage til at forbedre rapporteringen om ikke-farligt affald, der ikke falder ind under kategorierne Y46 og Y47 eller andre specifikke Baselkoder, og hvis eksport er underlagt proceduren med forudgående skriftlig anmeldelse og samtykke i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 1013/2006.

Frembringelse af affald

I 2009 blev der frembragt omkring 77 mio. tons farligt affald i EU-27. Fra 2000 til 2008 voksede den samlede mængde farlige affald, der blev frembragt i EU-27, med 46 %. Der blev frembragt en anelse mindre farligt affald i 2009 end i 2008.

Overførsler af affald

I årene 2007-2009 blev der overført i alt ca. 33,1 mio. tons anmeldt affald fra EU-medlemsstater, hvoraf omkring 22,9 mio. tons var farligt affald. 99 % af det farlige affald, der blev overført fra medlemsstater, var bestemt til EU-27 og EFTA-lande, og over 95 % forblev i EU-15.

I årene 2007-2009 blev der overført i alt ca. 37 mio. tons anmeldt affald til EU-medlemsstater, hvoraf omkring 20,5 mio. tons var farligt affald. Over 96 % af det farlige affald stammede fra andre medlemsstater eller EFTA-lande, og over 80 % stammede fra EU-15.

Ulovlige overførsler

For 2009 rapporterede medlemsstaterne om omkring 400 tilfælde af ulovlige overførsler af affald, men det samlede antal ulovlige overførsler menes at være langt større. For 2009 var omkring halvdelen af de indberettede ulovlige overførsler overførsler mellem medlemsstater, mens den anden halvdel drejede sig om overførsler til eller fra EU. Antallet af kontroller og stikprøver i EU varierer meget blandt medlemsstaterne.

8. NÆSTE SKRIDT

Mellem den 25. januar og 12. april 2011 gennemførte Kommissionen en offentlig høring blandt de berørte aktører om, hvordan tilsynet og håndhævelsen af forordningen kan forbedres¹⁴. Hovedparten (89 %) af aktørerne foretrak ny EU-lovgivning om skærpelse af inspektionskravene. Nogle af de foreslåede valgmuligheder vedrørte inspektionsplanlægning, kontrol i forudgående led, uddannelse af embedsmænd og pligt for de erhvervsdrivende til at fremlægge bevismateriale i visse tilfælde, hvor der er begrundet mistanke om omgåelse af forordningen. Kommissionen er i færd med at foretage en vurdering af de økonomiske, sociale og miljømæssige virkninger af mulige fremtidige lovgivningsmæssige og ikke-lovgivningsmæssige foranstaltninger.

¹³ Affaldstyperne i bilaget til Kommissionens beslutning 2000/532/EF (EFT L 226 af 6.9.2000, s. 3).

¹⁴ Webstedet "Kom til orde i Europa": http://ec.europa.eu/yourvoice/consultations/index_da.htm, <http://ec.europa.eu/environment/waste/shipments/news.htm>.